

Konfidentiell

JE/WN

HUSHÅLLENS UTGIFTER FÖR RESOR M.M. ÅR 1958

Stockholm 1960

Industriens Utredningsinstitut

Institutet förbehåller sig all publiceringsrätt samt efter utgången av januari månad 1962 fri disposition av material och resultat.

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958

- I. Grundmaterialet för denna rapport är en urvalsundersökning omfattande ca 3 700 hushåll. Undersökningen avser således utgifter för resor som privatpersoner bosatta i Sverige haft under 1958. Resekostnaderna består dessutom av företagens (och myndigheternas) utgifter för resor.

På grundval av annat material kan de totala utgifterna för inrikes resor uppskattas till ca 1 200 miljoner kronor. Därav faller 2/3 eller ca 800 miljoner kronor på privatpersoner och alltså 1/3 eller ca 400 miljoner på företagssektorn. Av privatpersonernas reseutgifter avser emellertid nära 3/4 lokalresor. De privata utgifterna för längre inrikesresor uppskattas till 240 miljoner kronor. Utredningen omfattar även privatpersonernas utgifter för utrikes resor: dessa uppskattas till ca 160 miljoner kronor.

De totala privata resekostnaderna uppgick sålunda till i runt tal 1 miljard kronor, vilket utgör ca 3 % av de totala privata konsumtionsutgifterna.

(För specifikation se vidare tabell A)

- II. Hushållens reseutgifter - och särskilt utgifterna för längre resor - är starkt beroende av familjens inkomstnivå.

Sålunda utgör utgifterna för längre resor i ett genomsnittshushåll med 5 - 6 000 kronors bruttoinkomst endast ca 30 kronor per år; vid en bruttoinkomst av ca 15 000 kronor omkring

100 kronor per år; vid inkomst ca 30 000 kronor omkring 350 kronor per år; i den högsta inkomstklassen (bruttoinkomster över 36 000 kronor) är årsutgiften ca 1 200 kronor.

På motsvarande sätt varierar de semesterkostnader som icke utgörs av biljettkostnader.

(För specifikation se vidare tabell B)

III. Delar vi med hänsyn härtill hushållen i tre inkomstgrupper, så finner vi i den lägsta gruppen (brutto högst 10 000 kronor) icke mindre än 1/3 av hushållen men endast 10 % av utgifterna för längre resor. I den övre inkomstgruppen (brutto mer än 20 000 kronor) finner vi 1/4 av hushållen men icke mindre än 60 % av totalutgifterna för längre resor och 70 % av övriga semesterutgifter. Utgifterna för lokaltrafik fördelar sig jämnare på de tre inkomstgrupperna.

(Se vidare tabell C)

IV. På de tre stora städerna Stockholm, Göteborg och Malmö faller hälften av lokaltrafikutgifterna; återstoden fördelar sig jämnt på övriga städer och landsbygd.

Annorlunda är fallet beträffande utgifter för längre resor: de tre storstäderna (med 1/4 av antalet hushåll) har ca 40 % av totalutgifterna; de övriga städerna just sin andel (nämligen 40 %); men landsbygden med 40 % av antalet hushåll har knappt 20 % av fjärrtrafikutgifterna.

Inom vardera av dessa tre huvudområden finner vi att fjärrtrafikutgifterna per hushåll växer mycket snabbt med in-

komsten och är starkt koncentrerade till den högsta inkomstgruppen - städerna ligger på en högre nivå än landsbygden i varje inkomstgrupp.

Det framgår att utgifterna för utrikesresor är än mer koncentrerade till den högsta inkomstgruppen. Av ett högre utgiftsbelopp faller en högre andel på utrikesresor (för städerna 60 à 70 %).

(För närmre specifikation se tabell D)

- V. Reseutgifterna är mycket starkt koncentrerade till tjänstemannagrupperna. Endast för lokaltrafik finner vi en betydande post på arbetargruppen.

Av utgifterna för fjärrtrafik ligger nära hälften på tjänstemän med mer än 20 000 kronors bruttoinkomst, vilken grupp omfattar endast ca 10 % av hushållen. Gruppen visar en andel för utrikesresor om 70 %, dvs. en genomsnittsutgift per hushåll om nära 500 kronor per år.

Det är anmärkningsvärt att företagargruppen (utanför jordbruket) har så låga reseutgifter; uppenbarligen är detta icke utan samband med möjligheten att kostnadsföra reseutgifter på företaget. Den särskilt låga andelen för utrikesresor i högsta inkomstgrupp är därvid signifikativ.

(För vidare specifikation se tabell E)

VI. Reseutgifterna är för de ensamstående starkt koncentrerade till den yngsta åldersgruppen. I den högsta inkomstklassen (mer än 20 000 kronor brutto) är för ensamstående upp till 50 år utgifterna för längre resor mer än 600 kronor per år och andelen utrikesresor 80 à 90 % därav.

För familjehushållen ligger de dominerande reseutgifterna på åldersgrupperna 30-50 och 50-67 år; andelen utrikesresor är här något mer än 50 %.

Det framgår att praktiskt taget hela den privata utgiften för utrikesresor ligger på de tre grupperna: ensamstående under 50 år, familjehushåll 30-50 år och familjehushåll 50-67 år; med ca 50 miljoner kronor på vardera. Antalet personer i dessa grupper är 2 resp. 16 och 8 %, dvs. cirka 1/4, av samtliga.

(Specifikation se tabell F)

VII. På grund av materialets natur har analysen måst göras faktor för faktor och möjligheten till kombinationer har varit begränsad. Tar vi fasta på de grupper till vilka de längre resorna - och särskilt utrikesresorna - varit koncentrerade finner vi följande av särskilt intresse:

hushåll med mer än 20 000 kronors bruttoinkomst

hushåll i städer

tjänstemannahushåll

hushåll med huvudman 30-50 år.

VIII. En fördelning av hushållens reseutgifter på försäljningsdistrikt ges i tabell G och i tabell H. Det bör noteras: dels att utgiftsbeloppen avser endast längre inrikes- och utrikesresor inom privatsektorn men icke de resor som belastas företagens kostnadskonton; dels att angivna belopp och andelar endast är indikativa, eftersom de baserats på ett urvalsmaterial som för vissa av distrikten (exempelvis Gotland) är för litet för att ge helt pålitliga resultat.

Stockholm i januari 1960

TABELLER

- A. De totala reseutgifterna
- B. Reseutgifter per år och hushåll i olika inkomstklasser
- C. Reseutgifter i milj. kronor efter inkomstklasser
- D. Reseutgifter efter bostadsort och inkomst
- E. Reseutgifter efter yrke och inkomst
- F. Utgifter för längre in- och utrikes resor efter ålder och hushållstyp
- G. Utgifter för längre in- och utrikes resor efter försäljningsdistrikt
- H. Några nyckeldata rörande försäljningsdistrikten

BILAGA

- 1. Material och metoder

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958Tabell ADe totala reseutgifterna

	Milj. kronor	%
Hushållens kons.utgifter inkl.skatter	40 000	125,0
" " exkl. skatter	32 000	100,0
<u>Närtrafik</u> (högst 5 kr/enkelresa)	<u>590</u>	1,8
<u>Inrikes fjärrtrafik</u>	<u>240</u>	0,8
därav järnväg	183	
buss	25	
båt	10	
flyg	8	
sällskapsresor	14	
<u>Utrikes resor</u>	<u>160</u>	0,5
<u>Summa privata resekostnader</u>	990	3,1
<u>Semesterkostnader</u> (utom resekostn.)	300	0,9

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958

Tabell B

Reseutgifter per år och hushåll i olika ink mstklasser

Inkomst- klass	Total kons.utg. 1 000 kr	Antal hush.medl.	När- trafik kr	Fjärr- trafik kr	Övr.semes- terkostn. kr
1	- 4,8	1,5	49	25	3
	4,8 - 7,2	2,0	100	31	13
	7,2 - 9,6	2,4	144	70	23
2	9,6 - 12,0	2,7	171	95	35
	12,0 - 14,4	3,0	210	67	49
	14,4 - 16,8	3,1	242	117	45
	16,8 - 19,2	3,4	281	142	151
3	19,2 - 24,0	3,4	352	144	131
	24,0 - 36,0	3,7	399	346	357
	36,0 -	3,8	564	1 187	960
1 - 3	Samtliga	2,8	222	150	114

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958

Tabell C

Reseutgifter i milj. kronor efter inkomstklasser

Inkomstklass	Antal hushåll %	Antal personer %	När- trafik m kr	Fjärr- trafik m kr	Övr. semes- terkostn. m kr
Upp till ca 10.000 kr	33	23	90	40	10
10.000 till ca 20.000 kr	43	47	250	120	75
Mer än 20.000 kr	23	30	250	240	215
Samtliga	100	100	590	400	300

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958Tabell DReseutgifter efter bostadsort och inkomst

Bostad	Inkomst- klass ¹⁾	Antal hus- håll %	Antal perso- ner %	När- trafik m kr	Fjärrtrafik			Övr. semes- terkostn. m kr
					mkr	per hus- håll kr	därav utrikes %	
Sthlm, Gbg, Malmö	1	5	3	25	10	69	3	10
	2	11	9	120	35	125	18	25
	3	9	11	155	120	499	58	125
	s:a	25	23	300	165			160
Övriga städer ²⁾	1	11	6	25	15	56	3	0
	2	18	19	70	55	116	23	40
	3	8	10	45	90	384	68	60
	s:a	37	35	140	160			100
Landsbygd	1	17	14	35	10	25	0	0
	2	15	19	70	30	70	1	10
	3	6	9	45	35	203	19	30
	s:a	38	42	150	75			40
Samtliga	s:a	100	100	590	400	150	40	300

- 1) Inkomstklass 1 = upp till ca 10.000 kr
 2 = ca 10.000 till ca 20.000 kr
 3 = mer än ca 20.000 kr

2) Inkl. köpingar

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958

Tabell E

Reseutgifter efter yrke och inkomst

Yrke	Inkomst- klass ¹⁾	Antal hus- håll %	Antal perso- ner %	När trafik m kr	Fjärrtrafik			Övr. sema- terkostn. m kr
					m kr	per hus- håll kr	darav utrikes %	
Jordbrukare	1	4	4	9	2	17	0	0
	2	5	6	13	3	23	8	0
	3	2	4	13	8	146	25	0
	s:a	11	14	35	13			0
Andra företagare	1	3	3	6	2	29	0	0
	2	3	4	12	16	176	35	5
	3	2	3	22	9	178	18	15
	s:a	8	10	40	27			20
Tjänstemän	1	3	2	12	10	96	4	5
	2	11	9	80	55	199	22	25
	3	10	12	115	175	638	70	155
	s:a	24	23	207	240			185
Arbetare	1	10	8	33	15	62	0	0
	2	21	24	125	30	52	2	30
	3	8	10	90	45	211	26	30
	s:a	39	42	248	90			60
Övriga (inkl.pensio- närer)	1	13	7	25	10	28	8	5
	2	4	3	20	15	148	4	10
	3	1	1	15	5	196	37	20
	s:a	18	11	60	30			35
Samtliga	s:a	100	100	590	400	150	40	300

1) Inkomstklass 1 = upp till ca 10.000 kr
 2 = ca 10.000 till ca 20.000 kr
 3 = mer än ca 20.000 kr

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958

Tabell F

Utgifter för längre in- och utrikes resor efter ålder och hushållstyp

Inkomstklass	Ålder ¹⁾	Ensamstående ²⁾				Familjer			
		antal perso- ner %	total- utgift m kr	per hus- håll kr	därav utrikes %	antal perso- ner %	total- utgift m kr	per hus- håll kr	Därav utrikes %
Upp till ca 10.000 kr									
	-30	0,8	7	131	0	1,0	1	40	0
	30-50	1,3	6	77	0	5,8	3	21	12
	50-67	4,3	8	36	0	3,9	3	30	0
	67-	4,7	10	38	9	1,7	1	19	0
10.000 till ca 20.000 kr									
	-30	0,8	13	256	45	3,2	5	76	0
	30-50	2,8	25	204	24	25,1	30	66	20
	50-67	3,2	15	107	0	9,1	20	105	4
	67-	1,1	2	46	0	1,4	3	89	1
Mer än ca 20.000 kr									
	-30	0,5	13	651	96	1,4	6	202	0
	30-50	1,5	40	629	81	16,5	90	294	50
	50-67	1,0	10	147	18	8,2	85	554	59
	67-	0,2	1	91	0	0,5	3	136	33
Samtliga	s:a	22,2	150	137	39	77,8	250	159	41

1) Avser husföreståndarens ålder

2) Inkl. makar utan barn

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958

Tabell G

Utgifter för längre in- och utrikes resor efter försäljningsdistrikt

Försäljningsdistrikt	Antal personer %	Totala kons.utg. %	Reseutgifter	
			totalt m kr	per hushåll kr
I. Östra (Sthlm)	16	23	105	220
II. Västra (Gbg)	13	11	40	106
III.Södra (Malmö)	23	24	100	160
IV. Sydöstra	16	13	35	91
V. Nordöstra	23	22	85	140
VI. Norra	8	6	30	187
VII.Gotland	1	1	(3)	122
Samtliga	100	100	400	150

Hushållens utgifter för resor m.m. år 1958

Bilaga 1

Material och metoder

Den här redovisade undersökningen för de privata reseutgifterna bygger på socialstyrelsens stora budgetundersökning avseende hushållens utgifter under år 1958. Grundmaterialet härför omfattar cirka 700 hushåll, vilka fört bok över eller intervjuats beträffande alla sina utgifter under undersökningsperioden. För varje hushåll har denna period bestått av 1 månad, men då hushållen fördelats över hela år 1958 (ca 300 hushåll per månad) ger det sammanlagda materialet en uppfattning om utgiftsförhållandena under hela år 1958.

De tekniska frågorna beträffande urval av hushåll, intervjuernas uppläggning etc. har lösts på sådant sätt att man har anledning förmoda att materialet ger en representativ bild av förhållandena. Sålunda har i noggrant avvägda proportioner olika landsdelar, olika inkomstgrupper, olika socialgrupper etc. representerats i materialet.

Vid den särredovisning av olika grupper etc. som gjorts i det föregående bör dock, särskilt beträffande de mindre grupperna, icke alltför stora krav ställas på exaktheten: slumpfelen kan här bli relativt sett betydande. Utgifterna för inrikes flygresor är en sådan grupp. För totalsiffror och för större grupper är dessa risker mindre.

De i sammanställningarna angivna totalsiffrorna har erhållits genom ett uppräkningsförfarande, varvid utgiften per person

lagts till grund. De uppräknade talen har starkt avrundats för att markera karaktären av uppskattningar.

Alla utgiftsbelopp avser hushållens utgifter, och reseutgifterna omfattar följande specifikation i intervjuformuläret:

Resor med allmänna trafikmedel	Kortare resor (pris för enkel resa högst 5 kr samt alla resor med droskbil)	Längre resor (pris för enkel resa mer än 5 kr, dock ej droskbil)
<u>Inrikes resor</u>		
1. Järnväg		
2. Buss		
3. Spårvagn		---
4. Samtrafik buss/spårvagn		---
5. Droskbil		---
6. Båt		
7. Flyg	---	
8. Sällskapsresa inom landet, där en summa betalas ett för allt	---	
Summa		
<u>Utrikes resor</u>		
9. Sällskapsresa utomlands, där en summa betalas ett för allt	---	
10. Andra utrikes resor		
Summa		

Det noteras att tjänsteresor icke ingår i dessa belopp och icke heller de utgifter för resor som representeras av hushållens användning av egen privatbil.

De i vissa sammanställningar medtagna utgifterna för semester omfattar följande:

1. Utgifter för egen sommarstuga, sportstuga etc.
2. Hyra av sommarstuga, sportstuga etc.
3. Hotell-, pensionats- och andra bostadsutgifter.

Den inledningsvis refererade uppgiften om de totala utgifterna för resor med allmänna transportmedel 1958 har erhållits från IUI:s beräkningar angående den privata konsumtionen i Sverige och omfattar följande poster:

Järnvägsresor	368 milj. kronor
Bussresor	365 " "
Spårvagnsresor	178 " "
Båtresor	13 " "
Taxiresor	286 " "
<u>Summa</u>	<u>1 210 milj. kronor</u>

Varav privatresor

enligt undersökningen 830 milj. kronor

Beräknat belopp för

företagssektorns resor ca. 380 milj. kronor.